

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พุทธศักราช 2537 ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการปฏิบัติงานของครู
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการปฏิบัติงานของครู โดยจำแนกตำแหน่ง ระดับการศึกษา และอาชีพ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ระดับตำแหน่งต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ระดับอาชีพต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดบุรีรัมย์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งჭัดกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เขตองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 312 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา และมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วย t-test ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อผ่านเกณฑ์ที่ต้องการทั้งหมดก็นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเดิม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านโครงสร้างและเนื้อหาได้ค่าความเชื่อมั่น .9819

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วและให้องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ถึงผู้วิจัยในระยะเวลาที่กำหนด แบบสอบถามส่งไปจำนวน 552 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 312 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (Statistical Package for the Social Sciences / SPSS for Windows) (ธวัชชัย งานสันติวงศ์, 2543 : 245-285) และใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสถานภาพปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบุรีรัมย์ และประธานกรรมการบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พุทธศักราช 2537 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พุทธศักราช 2537 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดอันดับความสำคัญ

4.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พุทธศักราช 2537 ในตำแหน่งที่ต่างกัน ระดับการศึกษาที่ต่างกันและอาชีพที่ต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' test for all possible comparison) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการปฏิบัติงานของครู พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง เมื่อให้ความสำคัญการปฏิบัติงานของครู เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อันดับที่ 2 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน อันดับที่ 3 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน อันดับที่ 4 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ อันดับที่ 5 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ อันดับที่ 6 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อันดับที่ 7 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน อันดับที่ 8 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อันดับที่ 9 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อันดับที่ 10 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ อันดับที่ 11 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการปฏิบัติงานของครู โดยรวมพบว่า 1. ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2. ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ 3. อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ ต่อการปฏิบัติงานของครู ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มีประเด็นสำคัญควรนำมาอภิปรายผลและเสนอแนะ ดังนี้

1. ตำแหน่งของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของครู จากตาราง 6 พบว่าโดยรวมความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของครูในระดับปานกลาง ให้ความคิดเห็นสอดคล้องกันต่อการปฏิบัติงานของครู เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อันดับที่ 1 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อันดับที่ 2 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน อันดับที่ 3 คัดติณใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับนักเรียน อันดับที่ 4 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ อันดับที่ 5 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ อันดับที่ 6 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อันดับที่ 7 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน อันดับที่ 8 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อันดับที่ 9 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อันดับที่ 10 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ อันดับที่ 11 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าสภาพเป็นจริงในปัจจุบัน โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครู ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มาก และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่นน้อยมาก ทำให้ไม่ทราบบทบาทของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครู ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพียงการสนับสนุนช่วยเหลือในรูปแบบการเป็นคณะกรรมการโรงเรียน บริจาคทรัพย์สิน และองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการศึกษาโดยตรง ส่วนมากจะจัดงบประมาณเพื่อการศึกษาที่ให้ผลโดยอ้อม เช่น ส่งเสริมกีฬาและประเพณี และยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการส่งเสริมครูได้มีโอกาสพัฒนาตัวเองโดยการจัดอบรมสัมมนาศึกษาเพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำได้ในขณะนี้ คือ การปรับปรุงบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนบุญเชษฐ์ ยินดี และคนอื่นๆ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ติดต่อ โดยเฉพาะทางด้านเทคนิควิธีการ การวางแผนงาน การประสานแผนงานโครงการและงบประมาณ ตลอดจนการสนับสนุนบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ที่ดี ควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเองโดยจัดอบรมสัมมนาศึกษาเพิ่มเติมและอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

2. ระดับบริหารศึกษาของผู้อำนวยการองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของครู จากตาราง 7 โดยรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีความเห็นสอดคล้องกันที่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครู เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อันดับที่ 2 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อันดับที่ 3 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน อันดับที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ อันดับที่ 5 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน อันดับที่ 6 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อันดับที่ 7 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง อันดับที่ 8 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ อันดับที่ 9 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อันดับที่ 10 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ อันดับที่ 11 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน การวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมองการทำงานของครูแตกต่างกันคือ การให้ความร่วมมือการจัดการศึกษา การเรียนการสอน ครูกับองค์การบริหารส่วนตำบลในส่วนนี้ยังมีน้อย โดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ระบุว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตของตนด้านส่งเสริมการศึกษา คิยะจะได้ร่วมมือกับจัดการศึกษา ยังจะได้ควบคุมและสอดส่องจรรยาบรรณารยาทให้ครูมีวินัยของครู นอกจากนั้นครูมีหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือดูแลควบคุมให้ครูมีวินัยและปฏิบัติงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2541 : 49) กล่าวว่า ครูได้เป็นกำลังสำคัญและมีบทบาทในการให้การศึกษาแก่เยาวชนในระบบโรงเรียนอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่าร้อยปี และอนาคตบทบาทของครูจะต้องเปลี่ยนไปจากเดิมเพราะการเรียนการสอนในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าของสังคม และบุณยชนธ์ ยินดี และคนอื่นๆ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการจัดทำแผนงานงบประมาณและระเบียบขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณที่ดีพอ นอกจากนี้ส่วนใหญ่ขาดการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ความสามารรถทางการบริหารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. อาชีพของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของครู จากตาราง 8 โดยรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีความเห็นสอดคล้องกันที่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 11 ด้าน เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อันดับที่ 1 ปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อันดับที่ 2 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อันดับที่ 3 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

ในชุมชน อันดับที่ 4 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อันดับที่ 5 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ อันดับที่ 6 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ อันดับที่ 7 คัดเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน อันดับที่ 8 พัฒนาลักษณะการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อันดับที่ 9 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน อันดับที่ 10 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง อันดับที่ 11 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการเห็นครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หรือร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และแสวงหาใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้อง พงษ์ศักดิ์ ศรีวรรณ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่าออกข้อบังคับในการส่งเสริมการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องของการส่งเสริมครูให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตัวเองมีคุณภาพ อุทิศเวลาให้กับราชการมากกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนจักรพรรดิ วัฒนา (2544 : 3) กล่าวว่าครูสภาได้ทำหน้าที่องค์กรวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาครูให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการปฏิบัติงานของครู พบว่า สภาพที่เป็นจริงต่อการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา นั้น ต้องมีการปรับปรุงพิจารณาต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวังให้การศึกษาเป็นของทุกคน และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีบทบาทปานกลาง ส่วนบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทปานกลาง และคาดหวังว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรเข้ามา มีบทบาทและหน้าที่ในทุกๆ ด้านของการจัดการศึกษา จะได้เข้ามามีส่วนร่วมการติดตามตรวจสอบการทำงานของครู และประเมินผลการทำงานของครู แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ควรเข้ามา มีบทบาทและหน้าที่ในการให้ทุนให้โทษ การตรวจสอบการทำงานและการประเมินผลการทำงานของครู แต่อาจให้ข้อเสนอแนะได้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการปฏิบัติงานของครู โดยรวมพบว่า 1. ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2. ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. อาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นแตกต่างกันตามสภาพที่เป็นจริงของตำแหน่ง ระดับการศึกษา และอาชีพ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมกับครู มีน้อย ทำให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของการปฏิบัติงานของครูนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541 : บทคัดย่อ) พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าใจสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น และสามารถระบุแหล่งของปัญหาส่วนใหญ่แล้วมาจากผู้ปกครองยากจน รองลงมาโรงเรียนขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการศึกษาโดยตรงส่วนมากแล้วจะจัดสรรจากประมาณเพื่อการศึกษาที่ให้ผลโดยอ้อม เช่น ส่งเสริมกีฬาและประเพณี และรูปแบบแนวทางตามความคิดเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ผลประกอบด้วยดังนี้ คือให้แนวนโยบายการศึกษาแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรับทราบรับรู้และเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษา ให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน เช่นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ตีความสู่ทางความคิดให้กับประชาชนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา เสริมบทบาทอำนาจหน้าที่ เสริมความพร้อมก่อนการดำเนินการจัดการศึกษา ให้นำหน่วยงานกลางเป็นตัวจัดคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร การจัดระบบการเรียนการสอน ส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านอย่างแท้จริง ให้ครูอาจารย์มีคุณภาพ อุทิศเวลาให้กับราชการมากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรจัดอบรมให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองเพื่อจะทำให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

1.2 ควรกระจายงบประมาณทางการศึกษาและกระจายทรัพยากรทางการศึกษาให้ถึงสถานศึกษาโดยตรงเพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจบริหารจัดการด้วยตนเอง

1.3 ควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง โดยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนเป็นผู้ประเมินคุณภาพของโรงเรียนเพื่อให้เกิดความเชื่อถือของชุมชน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษา